

Sagen sattes til forhandling.

Hans Hækkerup: Da mit partis ordfører i denne sag, det ærede medlem hr. Alsing Andersen er syg, skal jeg i hans sted på mit partis vegne anbefale vedtagelsen af det foreliggende forslag til rigsdagsbeslutning.

Mit parti er enigt med den højtærede justitsminister i, at det må anses for en selvfølge, at vi fra dansk side støtter de bestræbelser, som denne konvention sigter imod, men vi kan også slutte os til den højtærede minister, når hun i slutningen af sin tale sagde, at der kan rejses nogen tvivl om denne konventions praktiske betydning.

Jeg tror, der er meget rigtigt i det, den britiske delegerede på konferencen sagde om spørgsmålet, når han fremhævede, at det var en illusion, at en konvention af dette indhold kunne hindre en totalitær stat i at udrydde uønskede folkegrupper eller formå den til at udlevere sine repræsentanter til international retsforfølgning.

Forholdet er det, som det også er fremhævet i bemærkningerne til forslaget, at folkedrab erfaringsmæssigt begås på initiativ af og under medvirken af den ansvarlige regering i det pågældende land. Det, jeg tror man i første række havde i tankerne, da man udarbejdede denne konvention, og da man i 1946 i De Forenede Nationers plenarforsamling vedtog resolutionen imod folkedrab, var nazisternes udryddelsesfelttog navnlig imod de jødiske folkegrupper i og udenfor Tyskland. Nu er det klart, at en effektiv bekæmpelse af forbrydelser af denne karakter måtte forudsætte, at staterne kunne drages til ansvar overfor et internationalt organ, både for selve de begåede forbrydelser og for forsømmelser med hensyn til retsforfølgning mod de skyldige. Men lige så givet er det, at dette måtte forudsætte, at De Forenede Nationer satte deres kræfter bagved i form af sanktioner, eventuelt krig, og ingen tror vel, at tiden er inde hertil. Det forslag til konvention, der foreligger, antyder heller ikke noget i den retning, måske bortset fra bestemmelsen i artikel IX om tvistigheder mellem de kontraherende parter, en bestemmelse, som jo nogle stater endog har taget forbehold overfor.

Jeg tror derfor, det er en meget realistisk bedømmelse, når den britiske delegerede gjorde den betragtning gældende, at folkedrab alene kan straffes gennem krig, og derfor, når henses til hele situationen, anbefalede, at konventionen ikke blev gjort for vidtgående.

Konventionens værdi beror i virkeligheden på, at den på demonstrativ måde moralsk fordømmer forbrydelser af denne karakter, og denne værdi er efter mit partis opfattelse stor nok til, at vi kan tiltræde konventionen, selvom vi er enige i, at dens praktiske betydning ikke bliver stor.

Jeg har ganske enkelte bemærkninger om nogle af bestemmelserne i konventionen, idet jeg tilføjer, at jeg iøvrigt er klar over, at der ikke er mulighed for ændringer, og at vi fra vor side ikke nærer ønske om, at der ved ratifikationen skal tages forbehold.

Når det i artikel I hedder, at konventionen også omfatter folkedrab begået i fredstid, kan vi formentlig være enige om, at dette ikke har nogen større betydning, også når henses til indholdet af artikel VI, der kun åbner mulighed for dom i den stat, på hvis område handlingen er begået. Jeg kan i og for sig beklage, at man ikke har medtaget folkedrab på politisk grundlag. Sovjetunionen og andre stater gik jo imod det, og jeg kan godt se berettigelsen i den betragtning, man anførte, at det er vanskeligt at afgrænse en sådan gruppe. Alligevel ville jeg synes, det havde været rigtigt at få det med, fordi det da ville være blevet omfattet af den moralske fordømmelse, konventionen er et udtryk for. På samme måde droppede man efter modstand fra anden side problemet om det kulturelle folkedrab. Jeg synes i og for sig, at meget havde talt for at tage det med, fordi jeg mener, at der her begås forbrydelser, der strider imod de mest elementære menneskerettigheder, når man f. eks. forhindrer en befolkningsgruppe i at tale sit eget sprog. Der har imidlertid ikke været stemning derfor, og jeg ser godt de grunde, der har talt imod det.

Den højtærede minister har i bemærkningerne til forslaget til rigsdagsbeslutning fremhævet, hvorledes stillingen er for dansk straffelovgivning på dette område, og det vil heraf fremgå, at det næppe kan siges, at den danske straffelovgivning i alle tilfælde dækker det, der ønskes kriminaliseret ved denne konventions ratifikation. Det gælder f. eks. det, der er omtalt under artikel II b, det, man kalder den sjælelige skadetilføjelse, og det gælder vel også artikel II c, hvor der er tale om at påføre grupper levevilkår, der er beregnet på at bevirke hel eller delvis fysisk ødelæggelse af gruppen. Jeg er derfor helt enig med den højtærede justitsminister i, at det vil være naturligt og rimeligt, at man overvejer, om en udbygning af den danske straffelovgivning er nødvendig, således som vi har